

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

برگزیده کتاب

فقیه هوشمند

(زندگی نامه آیت‌الله آقا میر سید علی یثربی کاشانی)

نویسنده‌گان:

رحیم مخدومی

برگزیده‌نویسی:

اسماعیل داستانی بُنیسی

بسم الله الرحمن الرحيم

این متن، برگزیده کتاب «فقیه هوشمند: زندگی نامه آیت الله آقا میر سید علی یثربی کاشانی» (حبیب الله سلمانی آرانی، چاپ نخست، قم، نشر علامه بهبهانی، بهار ۱۳۹۲) است.

این کتاب، رقعی است و ۱۶۰ صفحه دارد و نویسنده اش زاده سال ۱۳۳۱ است و درباره زندگانی آیت الله میر سید علی یثربی کاشانی و بدخی از شاگردان ایشان می باشد.

بنده، این کتاب را در روز یکشنبه، ۱۳۹۸/۲/۸، خریدم و در روز پنجشنبه، ۱۳۹۸/۴/۲۰، خواندم، برگزیده اش را نوشتیم و عنایون و شماره های مطالب را به آن افزودم.

برگزیده نویسی و انتشار این اثر را به روح شریف علمای یاد شده - رضوان الله تعالیٰ علیهم. - و محبوب آیت الله یثربی، حضرت امام حسین - سلام الله تعالیٰ علیه. - تقدیم می کنم.

اسماعیل داستانی بنیسی

آیت الله میر سید علی یثربی کاشانی

۱. اغلب آیات قرآن [و] روایات... را در حافظه داشت.^۱

۱. از عنوان‌ها گریزان بود.^۱

۲. با شادی‌ها، غم‌ها و مصیبت‌های مردم، همراه [می‌شد] و در مراسم و مجالسی که به مناسبت‌های یادشده تشکیل می‌شد، حضور می‌یافتد و اظهار خوشحالی یا همدردی می‌کرد.^۲

۳. به نظافت ظاهری لباس و خانه... حساس بود و بسیار به آن اهمیّت می‌داد.^۳

۴. [گر] در محافل عمومی و خصوصی، از انگلیس سخنی به میان می‌آمد، به شدت، ابراز تنفر می‌کرد و تکیه کلامش این بود که اگر [حتی] دو خروص در جایی به هم بپرند، زیر سر انگلیسی‌ها است!^۴

۵. همه‌ساله در روزهای تاسوعا و عاشورا،... به رسم سنت پدری، به مِنبر می‌رفت و پس از یک سخنرانی طولانی که بیشتر، موضوعش پیرامون توحید و معاد بود، با ذکر نام امام حسین علیه السلام یا حضرت ابوالفضل علیه السلام عمامه را از سر بر می‌داشت، روی منبر می‌ایستاد و با تکیه بر صوت، چنان جانسوز روضه می‌خواند که همه حاضران، تحت تأثیر قرار می‌گرفتند و اشک می‌ریختند.^۵

۱. ص ۱۱۷.

۲. ص ۱۱۸.

۳. ص ۱۱۹.

۴. ص ۱۲۱.

۵. ص ۱۲۳ و ۱۲۴.

۷. گاهی دست بر لباس و بدنش می‌گذاشت و می‌گفت: «من هستم و لباسم، خانه‌ام مال همسرم است. ... مقداری طلبکار دارم و از خدا می‌خواهم که از دین آن‌ها آزاد شوم.»^۱

۸. آیت‌الله سید شهاب‌الدین نجفی مرعشی [درباره ایشان]: «... اصلاً و ابداً به خود نمی‌گرفت که من کسی هستم. مثل یک طلبۀ عادی، رفتارش بود.»^۲

مطالب دیگر

۱. قال علیٰ علیه السلام: «لا تحقّرنَ عبْدًا أتَاهُ اللَّهُ عِلْمًا؛ فَإِنَّ اللَّهَ لَمْ يَحْقِرْهُ حِينَ أتَاهُ أَيَّاهٍ.»^۳

.۲

گر در یمنی که با منی، پیش منی
ور پیش منی که بی‌منی، در یمنی^۴
۳. آیت‌الله حاج سید مهدی یثربی [برادر آیت‌الله سید علی یثربی]،
درباره پدرش می‌گوید: «... در روزهای تاسوعا و عاشورا، در خاتمه مجلس

۱. ص ۱۲۷.

۲. ص ۱۲۸ و ۱۲۹.

۳. بحار الانوار، جلد ۱، باب حقّ العالم؛ برگرفته از: ص ۵ و ۶.

۴. تاریخ کاشان، سهیل ضرایی، ص ۲۸۷؛ برگرفته از: ص ۱۱.

شخصاً به منبر می‌رفت و مقتل عاشورا را بالحن عربی و مُبکی و با تکیه بر صوت می‌خواند و در موقع ذکر مصیبات طاقت‌فرسا بی‌تاب می‌شد، سر را برهنه می‌کرد و با دو دست به سر می‌زد.^۱

۴. [حاج آقا جعفر صحافی آرانی، شاگرد آیت‌الله سید علی یشربی،] بسیار خوش‌شرب، مهمان‌دوست و ساده‌زیست بود. در توسعه بر اهل خانه و فرزندان و تربیت آنان اهتمام ویژه داشت. ...

ابیات زیر از سرودهای او است:

چه باک آن که نباشد مرا رفیق شفیق؟
که هست در شب و روزم صدیق و یاز کتاب^۲
به جسم، جان دهد و روح را صفا بخشد
دهد به قلب گه حزن و غم قرار کتاب
مهدب است و معلم، مؤدب است و رسول
به هر صغار کتاب و به هر کبار کتاب
گهی به صورت و گاهی به سینه چسبانم
به وقت عیش و نشاطم، چو یک نگار کتاب^۳
۵. [مادر حاج آقا علی تشکری آرانی، شاگرد آیت‌الله سید علی یشربی،] کل

۱. مجله نور علم، دوره دوم، ش ۷، ص ۹۴؛ برگرفته از: ص ۱۴.

۲. ص ۳۹.

۳. ص ۴۰.

قرآن، دعاها و زیارات را از حفظ داشت.^۱

۶. [حاج آقا علی تشكّری آرانی،] ادب در گفتار و رفتار... [داشت و همنشین با علماء و دانشمندان بود.^۲

۷. [حاج آقا مرتضی عامری بیدگلی، شاگرد آیت‌الله سید علی یثربی،] دائم الذکر [و] حافظ کل قرآن... بود.^۳

۸. آیت‌الله حاج سید مهدی یثربی، برادر آیت‌الله سید علی یثربی: «وقتی رضاخان دستور داد که لباس‌ها متحداً‌شکل شود و خانم‌ها باید در مراسم جشن‌ها و غیره شرکت کنند، آقا میر سید علی، به قم رفت تا حاج شیخ [عبدالکریم حائری] را ملاقات کند. وقتی دو عالم به هم رسیدند و به چهره یکدیگر نگاه کردند، از ناراحتی بسیار گریستند و آقا میر سید علی، پس از بازگشت از قم فرمود: "حاج شیخ از فرط ناراحتی و غم و غصه، مثل جوجه شده است."^۴

۹. آقای حاج رمضان علی سیاح گفت: «هر سال، ده روز در منزل، روضه‌خوانی می‌کردم. سالی خدمت آیت‌الله یثربی رسیدم و با ایشان مشورت کردم تا سخنران دعوت کنم. آقای یثربی فرمود: "شما پرچم امام حسین علیه السلام را سردر منزل خود نصب کنید و از واعظان و مبلغان

۱. ص ۵۸

۲. ص ۶۰

۳. ص ۹۸

۴. ص ۱۰۸

شهرتان... دعوت نمایید؛ مردم، خودشان، می‌آیند.»
آقای سیّاح نقل کرد: «آنچه ایشان فرمود، عمل کردم. از قضا در این
سال، روضه‌خوانی ما بسیار شلوغ شد تا جایی که مردم در خیابان
نشستند.»^۱

۱۰. صغير اصفهاني:

شـنـيـدـهـاـيـ بـوـدـ آـبـ حـيـاتـ درـ ظـلـمـاتـ؟
خـوـدـاـيـنـ جـهـاـنـ،ـ ظـلـمـاتـ اـسـتـ وـ؛ـ عـلـمـ،ـ آـبـ حـيـاتـ
بـهـ عـيـنـ آـبـ حـيـاتـ اـسـتـ عـلـمـ وـ،ـ عـالـمـ خـضـرـ
بـدـيـنـ دـلـيـلـ کـهـ هـسـتـ اوـ دـلـيـلـ رـاهـ نـجـاتـ
اـگـرـنـهـ آـبـ حـيـاتـ اـسـتـ عـلـمـ،ـ اـزـ چـهـ سـبـبـ
بـرـايـ عـالـمـ،ـ يـكـسانـ بـوـدـ حـيـاتـ وـ مـمـاتـ؟ـ...ـ
بـرـنـدـ خـلـقـ زـ آـثـارـ خـامـهـاـشـ هـرـ فـيـضـ
خـداـ فـرـزـاـيـدـشـ اـنـدـرـ بـهـشـتـ بـرـ درـجـاتـ
شـونـدـ خـلـقـ جـهـاـنـ تـرـبـيـتـ زـ آـثـارـشـ
بـرـايـ روـحـ شـرـيفـشـ بـسـ اـسـتـ اـيـنـ خـيـراتـ^۲

۱. ص ۱۲۹ و ۱۳۰.

۲. ص ۱۳۵